

Nauka w państwowej służbie geologicznej

Tadeusz Peryt & Andrzej Głuszyński

Warszawa, 19 listopada 2019 r.

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100*lat* Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Geological survey = science + service

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100*lat* *Odkrywamy bogactwa Ziemi...*

Przykłady instytucji o zakresie zadań zbliżonym do zakresu przewidywanego dla Polskiej Agencji Geologicznej

Państwo	Instytucja (nazwa)	Forma prawna	Budżet	Personel	Budżet/personel (euro/rok)
Australia	Geoscience Australia	Agencja rządowa	133 mln euro	600	221 tys. euro
Brazylia	Companhia de Pesquisa de Recursos Minerais (CPRM)	Spółka publiczna	b.d.	1.700	b.d.
Czechy	Česká Geologická Služba (ČGS)	Agencja rządowa	12 mln euro	307	38 tys. euro
Dania	DE NATIONALE GEOLOGISKE UNDERSØGELSER FOR DANMARK OG GRØNLAND (GEUS)	Agencja rządowa	36 mln euro	289	127 tys. euro
Finlandia	Geologian tutkimuskeskus (GTK)	Agencja rządowa	48 mln euro	530	90 tys. euro
Francja	Bureau de Recherches Géologiques et Minières (BRGM)	Przedsiębiorstwo państwowe (EPIC)	142 mln euro	1.000	142 tys. euro
Irlandia	Geological Survey of Ireland (GSI)	Administracja rządowa	b.d.	50	b.d.
Kanada	Department of Natural Resources Canada (NRCan)	Administracja rządowa	b.d.	600	b.d.
Niemcy	Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe (BGR)	Agencja rządowa	95 mln euro	775	122 tys. euro
Szwecja	Sveriges geologiska undersökning (SGU)	Agencja rządowa	38 mln euro	250	152 tys. euro
Stany Zjednoczone	United States Geological Survey (USGS)	Administracja rządowa	942 mln euro	9000	104 tys. euro
Wielka Brytania	British Geological Survey (BGS)	Agencja rządowa	62 mln euro	630	103 tys. euro
Polska	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy	Instytut Badawczy	37 mln euro	867	42 tys. euro

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100*lat* *Odkrywamy bogactwa Ziemi...*

What Do We Do

As the Nation's largest water, earth, and biological science and civilian mapping agency, **USGS collects, monitors, analyzes, and provides science about natural resource conditions, issues, and problems.** Our diverse expertise enables us to carry out **large-scale, multidisciplinary investigations and provide impartial scientific information** to resource managers, planners, and other customers.

The **Geological Survey of Canada (GSC)** is part of the Earth Sciences Sector of [Natural Resources Canada](#). The GSC is Canada's oldest scientific agency and one of its first government organizations. It was founded in 1842 to help develop a viable Canadian mineral industry by establishing the general geological base on which the industry could plan detailed investigations. Throughout its long and colourful history, the GSC has played a leading role in exploring the nation.

Today, the GSC is Canada's national organization for geoscientific information and research. Its world-class expertise focuses on the sustainable development of Canada's mineral, energy and water resources; stewardship of Canada's environment; management of natural geological and related hazards; and technology innovation.

Australian Government

Geoscience Australia

Applying geoscience to Australia's most important challenges

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100^{lat} *Odkrywamy bogactwa Ziemi...*

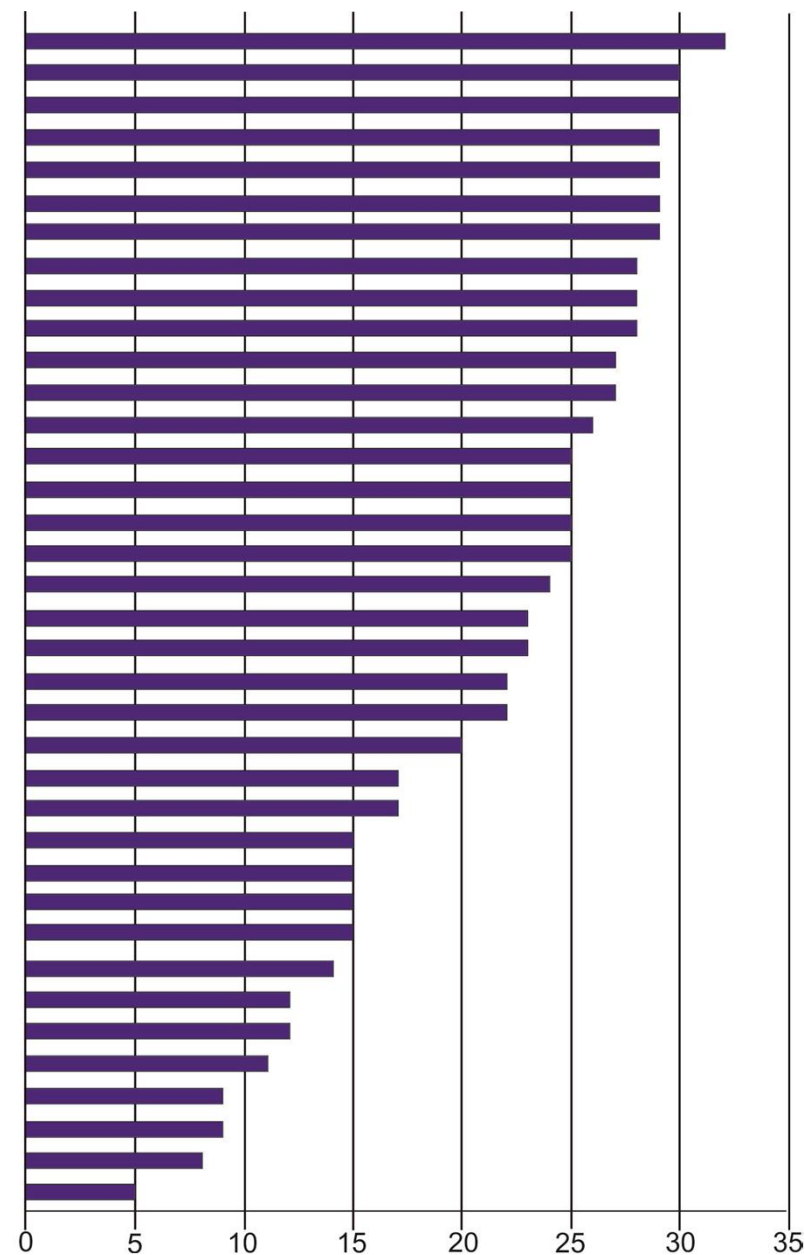

The Geological Surveys of Europe

Główne obszary działalności europejskich służb geologicznych w 2017 r. (wg zestawienia EuroGeoSurveys).

Liczby na osi pokazują liczbę służb wykazujących aktywność w danym obszarze. **PIG to modelowy wręcz przykład nowoczesnej państwowej służby geologicznej, o nader szerokich kompetencjach merytorycznych.**

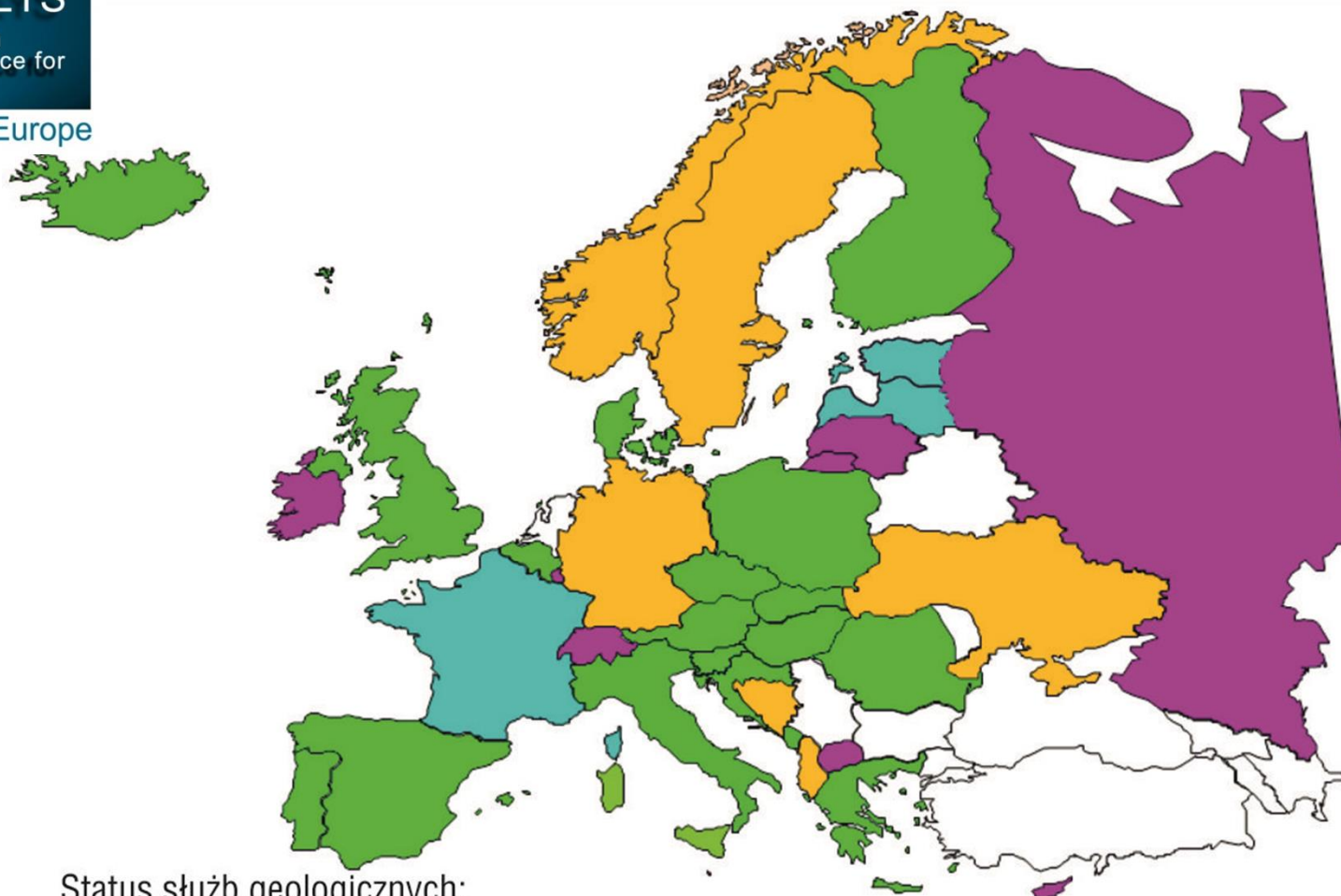
Kartowanie geologiczne
Zarządzanie danymi
Geologia podstawowa
Geologia regionalna
Zagrożenia geologiczne
IT
Działalność międzynarodowa
Geochemia
Geofizyka i teledetekcja
Minerały przemysłowe i budowlane
Dostarczanie oficjalnej informacji geologicznej
Energia geotermalna
Hydrogeologia
Informacja przestrzenna
Geologia geotechniczna i inżynierska
Zmiana klimatu i CO₂
Zagospodarowanie przestrzenne
Dziedzictwo i jego zachowanie
Osady metalonośne
Edukacja
Zanieczyszczenia
Gleby
Geologia przybrzeża
Szelf kontynentalny
Odpady niebezpieczne
Odpady domowe i bezpieczne przemysłowe
Turystyka
Podziemne składowanie CO₂
Węglowodory
Odpady promieniotwórcze
Hydrologia
Koncesje
Paliwa stałe
Otwarte morze
Glacjologia
Energia jądrowa

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Status służb geologicznych:

instytucja badawcza (18)

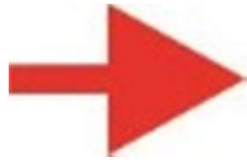
departament ministerstwa (7)

instytucja administracyjna (6)

przedsiębiorstwo publiczne (3)

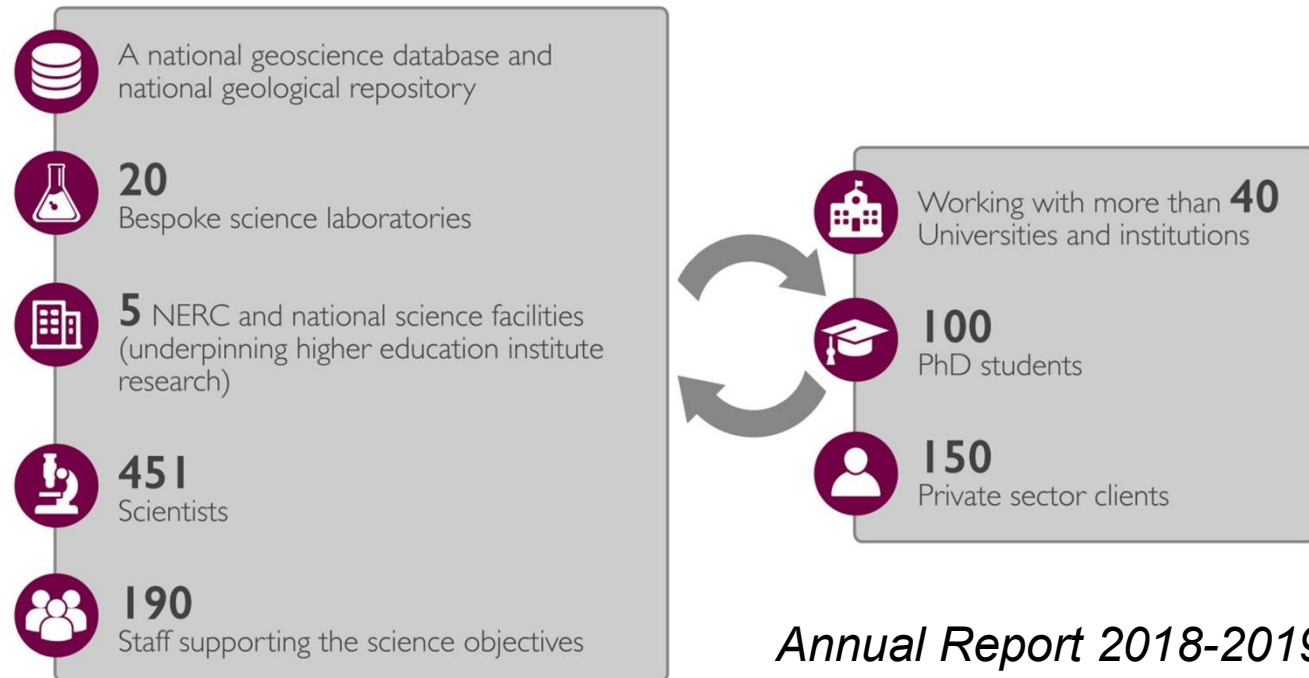
The BGS is a world-leading geological survey, focusing on public-good science for government, and research to understand earth and environmental processes.

We are the UK's premier provider of objective and authoritative geoscientific data, information and knowledge to help society to:

- use its natural resources responsibly
- manage environmental change
- be resilient to environmental hazards

We provide expert services and impartial advice in all areas of geoscience. As a public sector organisation, we are responsible for advising the UK Government on all aspects of geoscience as well as providing impartial geological advice to industry, academia and the public. Our client base is drawn from the public and private sectors both in the UK and internationally.

British Geological Survey

Annual Report 2018-2019

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100^{lat} *Odkrywamy bogactwa Ziemi...*

Czech Geological Survey

Czech Republic

DESCRIPTION OF THE ENTITY:

Czech Geological Survey (CGS / Czech Republic) is the leading geological research institution in the Czech Republic. It is a state research institute supervised by the Ministry of Environment. Its staff counts about 300 people, round 200 of them being university graduates. Geo-energy related activities of CGS have developed a significant knowledge in the field of CO₂ geological storage, monitoring of CO₂ and methane migration, formation water geochemistry, mineralogical, optical and geochemical characterisation of the reservoir rocks and seals. CGS has rich experience with participation in international research projects in many areas of geoscience, including European Framework Programmes (FP6, FP7, Horizon 2020) and other types of multilateral cooperation. CGS is member of EuroGeoSurveys and the Czech national country representative in ENErg (European Network for Research in Geo-Energy). Since 2013 CGS has been a member of CO₂GeoNet.

ARTYKUŁY INFORMACYJNE

Nauka a państwowa służba geologiczna

Tadeusz Marek Peryt¹

Science and the national geological survey. Prz. Geol., 66: 475–476.

Abstract. The Hanover declaration (1993) of the mission of a geological survey clearly states that it does not deal with management, but as a government organization it should serve the state authorities and societies by scientific advice and information on natural resources and the environment, and such a mission can be accomplished only by science, methodological competence and research independence. More than a half of the geological surveys in EU countries define themselves as research institutions (Fig. 1), and the scientific production expressed in the ratio of publications in JCR journals per staff number in some geological surveys (e.g. CGS, BGS) is bigger than in the Polish Geological Institute – NRI (Fig. 2) what in part is related to the role played by service tasks of the PGI-NRI. The close connections of geological surveys with the scientific research are ignored by adherents of establishment of the Polish Geological Agency.

Keywords: Hanover declaration, geological surveys in EU, Polish Geological Institute – NRI

Przegląd Geologiczny, vol. 66, nr 9, 2018

ARTYKUŁY INFORMACYJNE

Uwagi o zasadach funkcjonowania państwowych służb geologicznych w krajach Unii Europejskiej

Tadeusz Marek Peryt¹

Remarks about principles of operation of national geological services in countries of the European Union. Prz. Geol., 66: 547–550.

Abstract. Most western geological surveys, and in particular European Union countries and the USA, focus on public-good science for government, and research to understand earth and environmental processes, in order to supply neutral and independent advice and information about all geoscientific and natural resources issues to the government and society. In contrast, the current draft law on the Polish Geological Agency aims at introducing coherent hydrogeology and geology management as well as implementation of state policy in the field of resources security. Thus, the conclusion that the Polish Geological Institute is an analog of geological surveys, existing in many other developed countries, is absolutely unjustified.

Keywords: geological surveys in EU, Polish Geological Institute – NRI

Przegląd Geologiczny, vol. 66, nr 10, 2018

Audiat et altera pars: w kwestii realizacji zadań służby geologicznej – polemika

Tadeusz Marek Peryt¹

Audiat et altera pars: on the issue of the execution of geological survey tasks – polemics. Prz. Geol., 66: 624–628.

Abstract. The paper presents the critical opinion expressed by Ostojewicz (2018b) who supports the view of Legislative Council of 26 January 2018 on the draft act on the Polish Geological Agency that the German federal geological survey (Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe – BGR) can be considered as an appropriate formula for the Polish Geological Institute – National Research Institute (PGI – NRI). This opinion is groundless and ignores the fact that because of the federal nature of FRG, many tasks of the national geological survey can, and are, accomplished by the state geological surveys only, and cannot be realized by BGR. PGI-NRI in turn accomplishes tasks of both BGR and the state geological surveys and in addition, possesses bigger potential to undertake new tasks.

Keywords: Polish Geological Institute – National Research Institute, Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe

Peryt Tadeusz

Od: Zdenek Venera <zdenek.venera@geology.cz>
Wysłano: 24 sierpnia 2018 14:03
Do: Peryt Tadeusz
Temat: Re: nature of geological survey

Dear Tadeusz,

The Czech Geological Survey is definitely an example of state geological survey conceived in the manner you described in the [2] point.

It is my strong belief that a modern state needs a geological survey with substantial top-class scientific insight gives the background for providing the best expertise to the state administration and the public. That forms a part of knowledge-based society and scientific-evidenced decision making.

Since 1975 in the Czech Republic there used to be two institutions performing the role of state geological survey. One was the Czech Geological Institute, focused on research and providing expert advice to the state administration, and the other was Geofond of the CR, serving as archive of geological data and information, also proving administrative support for prospection and exploration licensing. It took me 10 years to persuade management of the Ministry of the Environment (founding body of both institutions) to merge them into one – Czech Geological Survey. The merger was carried out in 2011 and since then we perform successfully and the position of our Survey has grown stronger.

If I can be of any other other assistance, please let me know.
I keep fingers for a bright future of Your Geological Survey.

Best wishes,
Zdenek

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100^{lat} Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Geological Survey of Denmark and Greenland

Mission, vision and strategy

GEUS

GEUS' mission

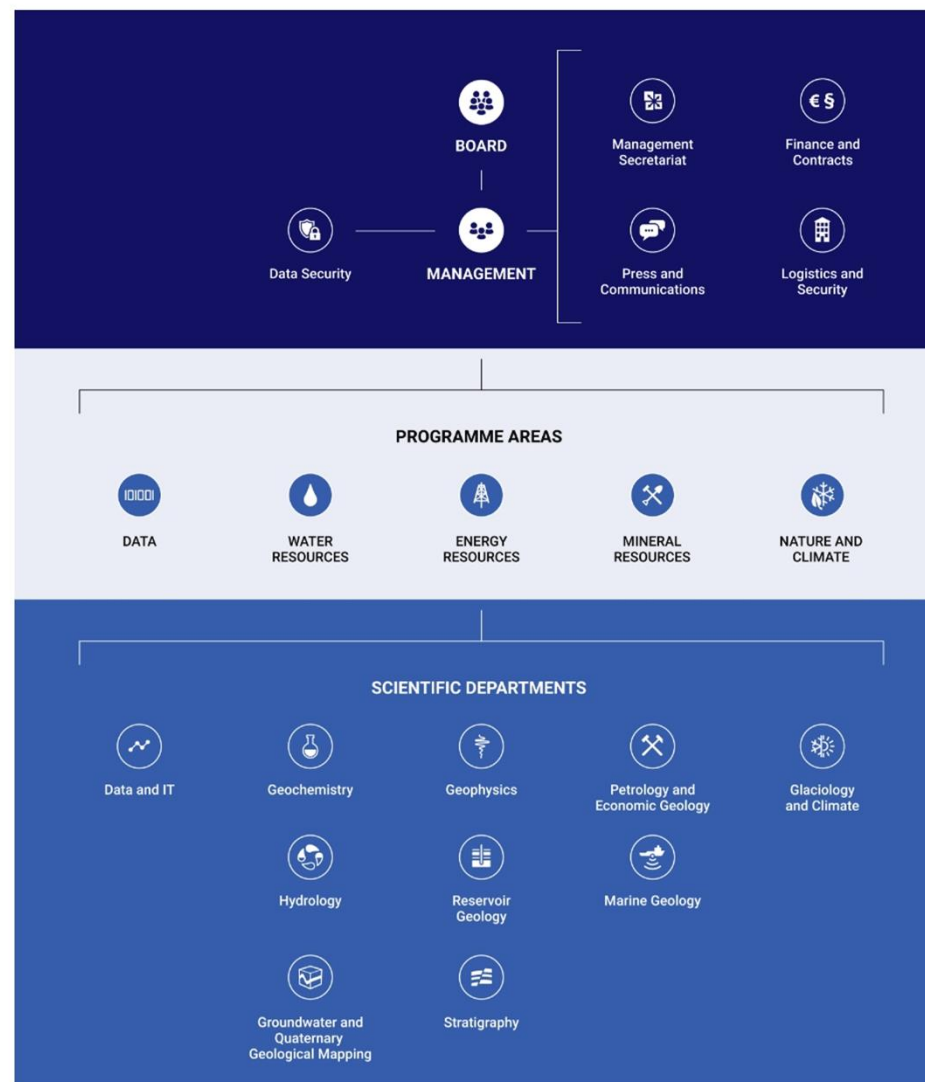
- GEUS is responsible for scientific exploration of the geology of Denmark and Greenland with the associated continental shelf areas.
- GEUS is to carry out research at the highest international level into matters of significance for exploitation and protection of geological natural resources, and carry out mapping, monitoring, data collection, data management and communication about these.
- GEUS is to provide consultancy services to authorities and the private sector and is to carry out authority tasks within its core areas.
- GEUS is a national geological data centre.

GEUS' vision

- GEUS is to be an internationally recognised and in selected areas a leading research and consultancy institution in the fields of environmental geology, water resources, energy and mineral resources.
- GEUS is to be the primary consultancy institution for Danish and Greenland authorities in all questions concerning important geological conditions.
- GEUS is to be the national geological data centre, on the forefront internationally, which presents reliable and independent information to benefit the public and industry.
- GEUS is to be an attractive workplace where ethical standards and social values are the mainstay of the business culture.
- GEUS is to play an active part in developing the periphery fields of geology.
- GEUS is to set the trend by developing partnerships with other research institutions, industry and international organisations.
- GEUS, including its associates in Geocenter Copenhagen, is to be an internationally distinguished research centre attracting visiting researchers and PhD students.
- GEUS is to be a visible player in international development assistance concerning the exploitation and protection of natural geological resources.
- GEUS is to be visible in society and present geological information to the public in an accessible way.

GEUS' ORGANISATION

GEUS' organisation comprises board of directors, management, four administrative departments and 10 research departments divided into five programme areas. Click on the departments and programme areas to read more.

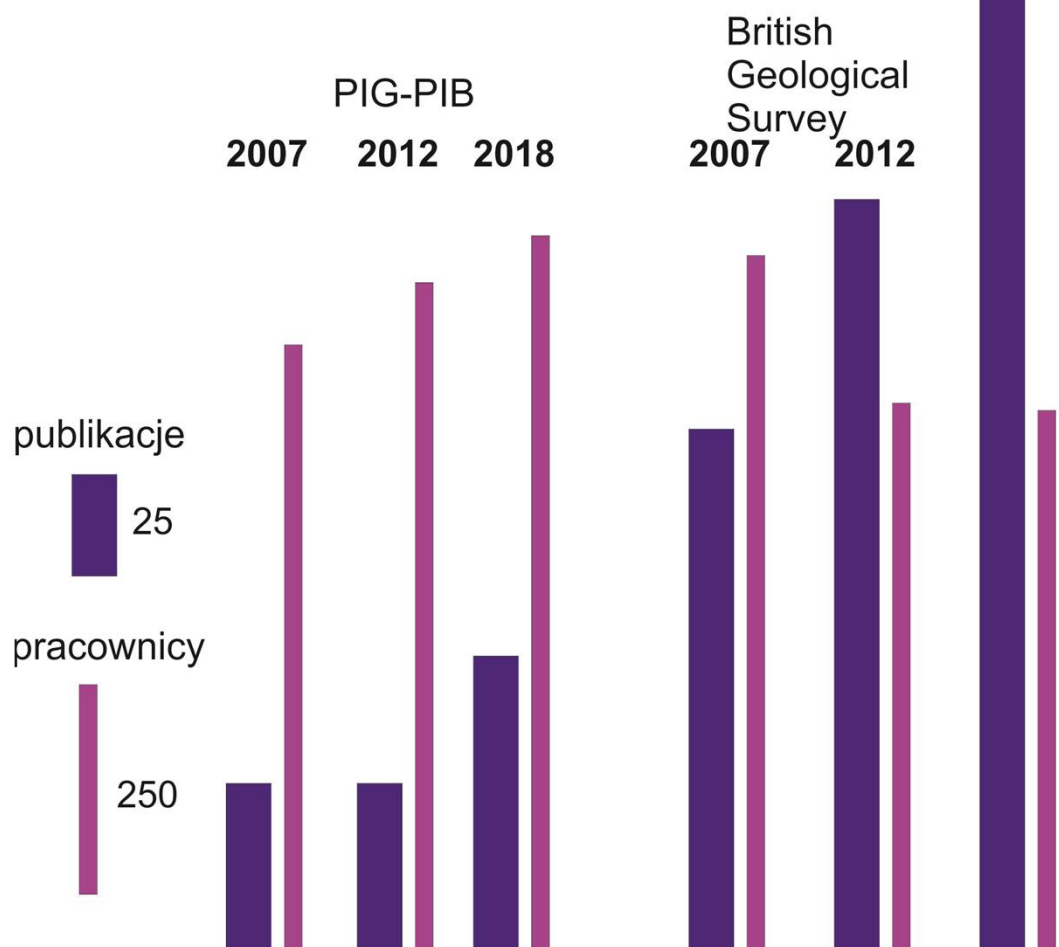

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

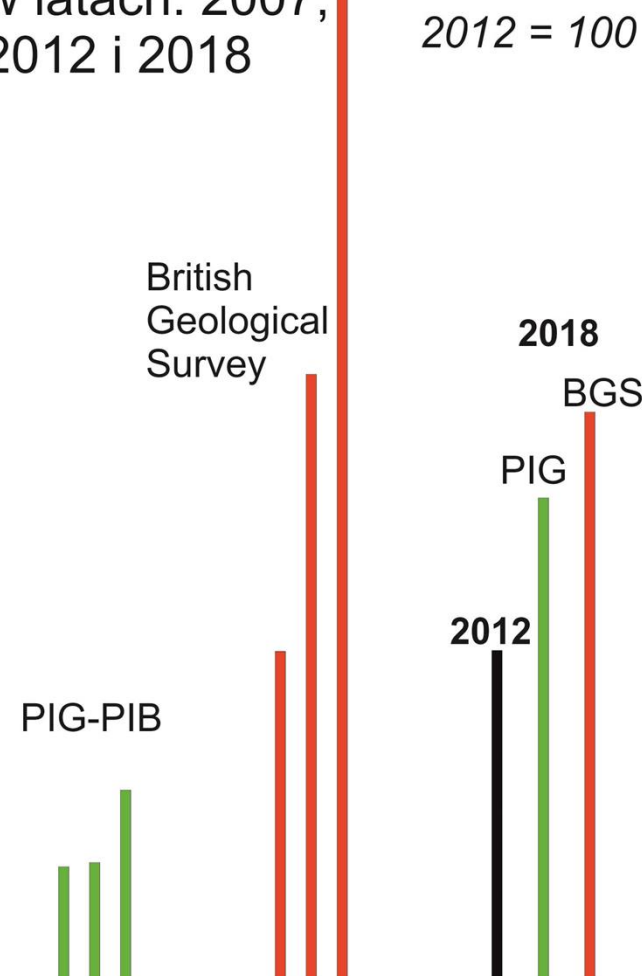
100^{lat} Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Liczba publikacji w czasopismach JCR oraz liczba pracowników

Liczba publikacji JCR na pracownika w latach: 2007, 2012 i 2018

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Peryt 2019 (Prz. Geol.)

Należy przy tym zaznaczyć, że zestawienie to nie ilustruje intensywności poszczególnych rodzajów aktywności służb geologicznych w różnych krajach, która to intensywność zmieniała się w czasie. W przypadku Polski dobrze ilustruje to przykład geologii surowcowej – jej znaczenie było bardzo ważne przed II wojną światową, bezpośrednio po niej nastąpiło wybitne – pod względem ilościowym – natężenie aktywności poszukiwawczej, trwające w zasadzie do połowy lat 1980. (choć i później kontynuowano badania wcześniej prowadzone – Przeniosło, 1989). Później znaczenie geologii surowcowej wydatnie zmalało, i brak zainteresowania/zamówień/finansowania ze stron najpierw Centralnego Urzędu Geologii, a następnie – Ministerstwa Ochrony Środowiska i Zasobów Mineralnych (od 1990 r. – Ministerstwa Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa) wymusił na PIG zmiany adaptacyjne, które zilustruję na przykładzie komórki organizacyjnej instytutu, w której w owym czasie byłem zatrudniony. Z dniem 1.01.1982 r. powstała – w miejsce dwóch komórek organizacyjnych (zakład zajmujący się złożami soli i surowców chemicznych i siarki oraz samodzielna pracownia złóż siarki) – jedna: Zakład Geologii Złóż Surowców Chemicznych, który w 1990 r. został połączony w jeden zakład z Zakładem Złóż Surowców Skalnych, a ten dwa lata później wszedł w skład Zakładu Geologii Surowców Mineralnych, grupującego w sobie wiele zakładów i samodzielnych pracowni, istniejących kilkanaście lat wcześniej. Tym fuzjom towarzyszyło wyraźne zmniejszenie liczby pracowników – z 24 pracowników (w tym 19 merytorycznych) Zakładu Geologii Złóż Surowców Chemicznych pod koniec 1982 r., do 16 pracowników (w tym 14 merytorycznych) pod koniec 1990 r., z których pod koniec 1992 r. w Zakładzie Geologii Surowców Mineralnych ostało się 7 pracowników (w tym 5 merytorycznych). W tym czasie na emeryturę odeszło 4 pracowników, a większość znalazła sobie inne miejsce pracy – w instytucie i poza nim. Skala faktycznej – wymuszonej ekonomicznie - redukcji byłaby jeszcze większa, gdyby nie istniała możliwość częściowego finansowania badań naukowych dotyczących geologii złóż surowców chemicznych ze środków przeznaczonych na naukę (m.in. działalność statutowa i granty KBN). W tej sytuacji twierdzenie reprezentanta ministerstwa [środowiska], jakoby owa działalność adaptacyjna do warunków gry ustalanych przez to ministerstwo było wolnym wyborem PIG (zob. Jędrysek, 2008), jest nieporozumieniem.

Zadania i formy organizacyjne państwowych służb geologicznych we wszystkich państwach ulegały zmianom w związku ze zmieniającą się rolą geologii w życiu społeczeństw. Zmieniał się także ich status formalno-prawny, nazwy oraz podstawowe zadania służb geologicznych, ale takie zadania, jak gromadzenie i przechowywanie informacji geologicznych oraz badanie budowy geologicznej ojczystych krajów, w tym systematyczne kartowanie geologiczne – pozostają niezmiennie.

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

- ✓ **7.05.1919** – uroczyste otwarcie Polskiego Instytutu Geologicznego przeznaczonego do badania bogactw kopalnych Rzeczypospolitej przez ówczesnego ministra przemysłu i handlu, **dr. Kazimierza Hącię**.
- ✓ **Józef Morozewicz** wygłosił przemówienie programowe będące podsumowaniem badań oraz przedstawieniem organizacji prac geologicznych na ziemiach polskich, poczynwszy od Stanisława Staszica
- ✓ **16.05.1919** – obrady sejmowej komisji skarbowo-budżetowej, zakończone pełnym poparciem wniosku nagłego
- ✓ **30.05.1919** – **43. posiedzenie Sejmu Ustawodawczego**, przedstawienie sprawozdania. Zapis stenograficzny tego punktu brzmi: *Uchwalenie wniosków komisji budżetowo-skarbowej w sprawie uruchomienia państwowego instytutu geologicznego po przemówieniu sprawozdawcy p. Radziszewskiego.*
- ✓ **28.02.1921** – zatwierdzenie statutu PIG na posiedzeniu Rady Ministrów.
- ✓ **1.06.1921** – powołanie **Józefa Morozewicza** na dyrektora PIG; nominację podpisali: Józef Piłsudski (naczelnik państwa), Wincenty Witos (prezydent ministrów) i Stefan Przanowski (minister przemysłu i handlu).

Józef Morozewicz

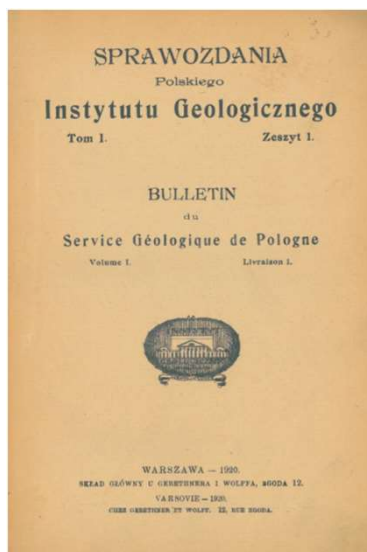
PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

1919-1937

Priorytetowe znaczenie badań surowców mineralnych znalazło swój obraz w strukturze organizacyjnej PIG za-
twierdzonej przez ministra przemysłu i handlu w dniu 24.03.1923 r.: Instytut dzielił się na 7 wydziałów, przy czym aż 5 z nich działało w dziedzinie surowcowej. Z czasem powoływano nowe komórki organizacyjne (m.in. Biura Rejestracji Kopalin Użytecznych - 1932 r., wg pomysłu Cz. Kuźniara; archiwum wierceń - 1928 r., z inicjatywy J. Samsonowicza).

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Stefan Czarnocki

Karol Bohdanowicz

1937-1939

Na przełomie 1936-1937 r. w Izbach Ustawodawczych wszczęto dyskusję nad słabością PIIG. W lutym 1937 r. dyrektorem został Stefan Czarnocki, a minister Antoni Roman powołał Komitet Reorganizacyjny PIIG z przedstawicieli wojskowości, przemysłu i nauki, który przedstawił ministrowi projekt statutu Państwowej Służby Geologicznej, regulamin PIIG oraz program prac i preliminarz PIIG.

Wynikiem prac tego komitetu był **dekret prezydenta RP z dn. 31.03.1938 r. powołujący państwową służbę geologiczną.**

Art. 1. Państwowa służba geologiczna polega na prowadzeniu planowych i systematycznych badań geologicznych na ziemiach Rzeczypospolitej w celu poznania złóż surowców mineralnych kraju i umożliwienia praktycznego ich spożytkowania dla gospodarki narodowej.

Art. 2. Podstawową służbę geologiczną sprawują Państwowa Rada Geologiczna i PIIG, podległe Ministrowi Przemysłu i Handlu.

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Protokół 2-go posiedzenia Komitetu Reorganizacyjnego Państwowego Instytutu Geologicznego jako Tymczasowej Państwowej Rady Geologicznej w dn. 15.06.1938 r.,

w lokalu Państw. Instytutu Geologicznego; godz.10-ta.

Obecni: Prof. K. BOHDANOWICZ - Przewodniczący

Członkowie: Prof. J. NOWAK,

Prof. J. TOKARSKI,

Prof. R. KOZŁOWSKI,

Dyr. K. KLUKOWSKI inż.,

Dyr. B. KRUPIŃSKI inż.,

Płk. S. WITKOWSKI delegat M.S.Wojsk.,

Ppłk. E. MAETZE zastępca delegata Sztabu Główn.

Dyr. S. DAŻWAŃSKI inż. delegat Min. Przem. i Handlu.

Za Sekretarza Dr St. KRAJEWSKI.

Usprawiedliwili nieobecność prof. J. LEWIŃSKI i prof. St. MAŁKOWSKI chorobą, a Min. OLSZEWSKI wyjazdem z Warszawy.

[...]

PRZEWODNICZĄCY przedstawił tylko w krótkim streszczeniu list prof. Małkowskiego z dnia 10/VI-38 w sprawach postawionych na porządek dzienny. List przytoczono tu *in extenso*:

1/ Jak widzę z przesłanych załączników, Instytut stoi wciąż jeszcze wobec dylematu: Urząd, czy Zakład Naukowy o nastawieniu praktycznym. [...] P.I.G. rozpoczynając nowy okres swego istnienia, nie powinien dla dobra służby, którą spełnia, pozostawać nadal wobec stojącego przed nim dylematu. Tendencja rozwoju P.I.G. powinna być jasno i niedwuznacznie określona, co winno znaleźć zdecydowany wyraz w statucie i regulaminie.

Jeżeli nie ma podstaw prawnych wyzwolenia P.I.G. z przepisów hamujących jego rozwój i prowadzących do marnotrawienia sił i środków (jednych i drugich nie ma nadmiaru), to te podstawy powinny być stworzone. Piszę to z najgłębszym przekonaniem, jako były geolog P.I.G., który widział ile energii i najlepszych usiłowań szło na marne na skutek

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

nie odpowiadającej charakterowi zadań organizacji tego zakładu i niewłaściwemu stosunkowi do władz zwierzchnich. Doszło do tego, że pracownikom naukowym P.I.G. zakazano przebywania w pracowniach i gabinetach naukowych po godzinach normalnego urzędowania. (Znalazł tu zastosowanie okólnik o oszczędzaniu światła). Był to przykład pedantycznej i małostkowej oszczędności, która bywa stosowana dla efektu zewnętrznego lub też i z dobrą wolą, lecz bez najmniejszego rozumienia warunków i skutków taką „oszczędnością” wywołanych. Żaden prawdziwie oszczędny i mający swobodę działania gospodarz, oddany swej pracy nie popełniłby takiego błędu w stosunku do swych współpracowników. Lekceważenie P.I.G. i nieufność względem jego prac, a zarazem nadmierna pewność siebie władzy zwierzchniej Instytutu doszła do tego stopnia, że jeden z panów ministrów, wizytując P.I.G. uczynił geologowi przedstawiającemu wyniki swej pracy, ciężki zarzut zupełnego nieuctwa, twierdząc kategorycznie, że zebrane przezeń okazy miedzi rodzimej są zwykłymi żużlami z ogniska. Pan Minister stwierdził tym samym, że w jego najgłębszym przekonaniu P.I.G. jest zupełnie równorzędny swym zakresem innym podległym autorytetowi tegoż pana ministra instytucjom. Wkrótce też po tym fakcie nastąpiło mechanicznie przeprowadzone ograniczenie działalności Instytutu. P.I.G. był potraktowany jako urząd, w którym można stosować zasadę redukcji mechanicznych, zmniejszając liczbę urzędników o pewien procent i dzieląc pracę proporcjonalnie pomiędzy pozostałych, nie zaś - jako instytucja oparta na pracy zespołowej grona specjalistów, w której tego rodzaju zmiany organizacyjne są oczywistym błędem.

Pozwoliłem sobie przytoczyć kilka przykładów, jak sądzę bardzo wymownych, aby poprzeć tezę Pana Dyrektora, której przypisuję znaczenie zasadnicze: że **P.I.G. winien być traktowany odrębnie w organizacji państwowej ze względu na szczególny swój charakter i cele, z uchyleniem przepisów tamujących inicjatywę indywidualną i pracę zbiorową.**

[...] Podstawą stosunku władzy zwierzchniej względem Służby Geologicznej musi być, jak to Pan Dyrektor zaznaczył, pełne zaufanie do Rady i do Dyrektora jako gospodarza odpowiedzialnego za powierzone jego pieczy dobra materialne i obowiązki. Wprowadzenie jak najbardziej racjonalnego systemu buchalterii i kontroli wydatkowania sum budżetowych będzie tylko ułatwieniem pracy kierownictwu P.I.G., lecz system ten nie może rujnować porządku prac badawczych.

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100^{lat} *Odkrywamy bogactwa Ziemi...*

Jan Czarnocki

Edward Rühle

1945-1947: PIG skupił się na problematyce geologii stosowanej. Pilne potrzeby związane z odbudową kraju wymusiły rozwój geologii inżynierskiej i hydrogeologii, czego efektem było m.in. opracowanie około 300 dokumentacji geologiczno-inżynierskich. W zakresie badań regionalnych **na czoło wysunięto prace kartograficzne.**

Rolę i zadania PIG wytyczył ostatecznie dyrektor Jan Czarnocki wyznaczając dwa zasadnicze kierunki: (1) obsługa geologiczna bieżących potrzeb gospodarczych państwa; (2) zabezpieczenie przyszłych potrzeb gospodarki narodowej przez prowadzenie badań podstawowych ze szczególnym uwzględnieniem perspektywicznych zagadnień złożowych. **Efekty badań regionalnych i podstawowych umożliwiły opracowanie modelu budowy geologicznej kraju, co pozwoliło na sformułowanie programów badawczych, które - kolejno realizowane w latach 50. - doprowadziły do wielkich odkryć stałych surowców mineralnych.**

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat *Odkrywamy bogactwa Ziemi...*

Lata 70.-80.

W połowie lat 70. pojawiły się pierwsze oznaki kryzysu w geologii i nastąpił powolny spadek nakładów przeznaczonych na badania surowcowe. Z czasem okazało się, że CUG nie potrafi kompetentnie programować i nadzorować prac państwowej służby geologicznej.

W 1985 r. utworzono urząd Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych (MOŚiZN), a CUG został rozwiązany. **W dn. 28.03.1986 r. zmodyfikowano statut Instytutu Geologicznego, który w oczywisty sposób nawiązywał do przemówienia programowego J. Morozewicza z 1919 r.** Do kompetencji Instytutu wróciły m.in.: koordynacja SMGP, prowadzenie Centralnego Archiwum Rękopisów i sprawy ochrony surowców mineralnych i wód podziemnych, a także - tematyka gospodarki złożami **W dniu 19.06.1987 r. MOŚiZN przywrócił Instytutowi historyczną nazwę.**

Ustawa prawo geologiczne z 1991 r. stwierdzała, że państwowa służba geologiczna działa przy ministrze OŚZNiL i jest odpowiedzialna za zabezpieczenie interesów państwa w związku z rozpoznawaniem budowy geologicznej kraju oraz gospodarowaniem zasobami kopalin i ich ochroną. Nowelizacja Prawa geologicznego i górniczego z dnia 27.07.2001 r. ustawowo potwierdziła działania państwowej służby geologicznej i powierzyła jej zadania PIG do czasu powołania państwowej służby geologicznej, nie później niż do dnia 31.12.2003 r. **W 2003 r. Sejm uznał, że nie ma uzasadnienia kontynuowanie powierzenia wykonywania przez PIG zadań państwowej służby geologicznej na czas określony. Od roku 2012 PIG-PIB pełni funkcję państwowej służby geologicznej** na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 9.06.2011 r. Prawo geologiczne i górnictwo.

Od **2002 r. w PIG jest umiejscowiona państwowa służba hydrogeologiczna** (Prawo wodne z dnia 18.07.2001 r.).

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Od 100 lat PIG – od momentu powołania uchwałą Sejmu Ustawodawczego z dn. 30 maja 1919 r. do pełnienia państwowej służby geologicznej – z powodzeniem wypełnia wszystkie podstawowe zadania realizowane przez nowoczesne państwowe służby geologiczne.

Kiedy prof. J. Morozewicz był usilnie namawiany na zajęcie się organizacją Państwowego Instytutu Geologicznego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w 1918 r., jego reakcja była następująca: *zastrzegłem się z góry, że będę w wykonywaniu tego zadania wzorować się na najlepszych tego rodzaju instytucjach w Europie i Ameryce.*

Józef Morozewicz (1919): Powstający Instytut Geologiczny ma być **zakładem naukowo-badawczym, poświęconym przede wszystkim rozważaniu problemów geologicznych związanych z różnymi dziedzinami życia ekonomicznego.** [...] Ale obok zagadnień natury praktycznej - wcale nie **myślimy rezygnować z prac natury teoretycznej, geologia stosowana nie da się pomyśleć bez geologii teoretycznej**, nie może bez niej ani rozwijać się, ani należycie spełniać swojego zadania.

Sformułowania dyrektora Morozewicza były kamieniem węgielnym badań Instytutu i do dziś nie straciły one swej aktualności.

Karol Bohdanowicz (1938): **Działalność PIG jest jednocześnie praktyczną i naukową; różnica pomiędzy Instytutem a akademickimi ośrodkami geologicznymi polega na tym, że [...] w działalności Państwowego Instytutu Geologicznego całokształt geologicznej wiedzy musi być stosowany do obiektów regionalnych lub lokalnych w określonych celach praktycznych.**

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100lat Odkrywamy bogactwa Ziemi...

Państwowa służba geologiczna – podobnie jak wiodące służby geologiczne świata – powinna być instytucją badawczą i doradczą, składającą się z:

- Państwowej Rady Geologicznej reprezentującej wszystkie działy państwa, a także ewentualnie przedstawicieli biznesu oraz samorządów, i wyznaczającej priorytetowe zadania PIG-PIB w oparciu o cele strategiczne w zakresie wykorzystania zasobów geologicznych, następnie rozliczająca PIG-PIB z ich realizacji;
- Państwowy Instytut Geologiczny realizujący priorytetowe zadania o charakterze organizacyjnym i kompetencyjnym oraz zadania badawcze i wdrożeniowe związane z celami wynikającymi ze strategii w zakresie wykorzystania zasobów geologicznych.

Tym samym rozwiązanie to nawiązałoby zarówno do rozstrzygnięcia wprowadzonego – ze świetnym skutkiem – w Polsce w roku 1938, a także rozwiązań istniejących w wielu wiodących służbach geologicznych świata.

Zasady działania państwowej służby geologicznej:

- plan pracy na dłuższy okres (zadania podstawowe, ciągłe)
- jasno określone procedury
- systematyczność działania i możliwość działania ad hoc w oparciu o własny budżet
- wykorzystanie nowoczesnych systemów informatycznych, uprawnienia do gromadzenia i egzekwowania informacji geologicznej od podmiotów oraz uprawnienia do prowadzenia referencyjnego systemu informatycznego obsługującego procesy administracyjne
- zapewnienie dostępu do danych innych instytucji na potrzeby realizacji zadań
- pozyskiwanie dodatkowych projektów o charakterze B+R wspierających zadania państwowej służby geologicznej i państwa

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

100^{lat} *Odkrywamy bogactwa Ziemi...*

